

w sprawie oceny programowej kierunku filologia obca prowadzonego w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku filologia obca prowadzonego w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia obca osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres dwóch lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie odpowiada koncepcji kształcenia. Kierunek filologia obca przyporządkowano do dyscyplin: językoznawstwo w wymiarze 65% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów pierwszego stopnia oraz 77% w przypadku studiów drugiego stopnia, literaturoznawstwo (odpowiednio 13 % i 7%), oraz nauki o kulturze i religii (odpowiednio 5% i 10%). Poza tym, na studiach pierwszego stopnia przyporządkowania dokonano do dyscyplin: pedagogika (13%), filozofia (2%), nauki prawne (1%) i informatyka (1%), a na studiach II stopnia do dyscyplin: pedagogika (5%) oraz nauki

prawne (1%). Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii jest uzasadnione koncepcją kształcenia. Natomiast przyporządkowanie kierunku filologia obca do pozostałych dyscyplin naukowych nie jest zasadne, gdyż koncepcja kształcenia nie zakłada wyposażenia absolwentów w naukowy aparat pojęciowy i kompetencje badawcze w ramach dyscyplin: pedagogika, filozofia, nauki prawne i informatyka. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022, poprzez ograniczenie liczby dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek do: językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii. Rezultaty tych zmian wraz z konsekwencjami dla programu studiów będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

2. Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia nie są dostosowane do określonego dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji stopnia zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ogólne efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia nie są w pełni zgodne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się dla kierunku filologia obca zakładają bowiem, iż absolwent ma osiągnąć podstawowy poziom kompetencji językoznawczych (np. W05: „ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności znaczeń”), literaturoznawczych (np. W07: „ma podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów; rozumie podstawowe metody ich krytycznej analizy”) i kulturoznawczych (np. W10: „ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i życiu kulturalnym”). Analogiczne nieprawidłowości wykazują również szczegółowe efekty uczenia się założone dla poszczególnych zajęć, co ilustrują następujące przykłady: „operuje podstawowymi pojęciami z zakresu językoznawstwa”, „zna podstawową terminologię z zakresu literaturoznawstwa terenów anglojęzycznych”, „zna podstawowe pojęcia z zakresu religii, geografii i sztuki Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych”. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022. Rezultaty tych działań będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

3. W katalogu założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia nie uwzględniono charakterystyki P7S_UW, właściwej dla profilu ogólnoakademickiego.

Efekty uczenia się pomijają istotną dla profilu ogólnoakademickiego charakterystykę P7S_UW, zgodnie z którą absolwent „potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi”. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022. Rezultaty tych działań będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Niezapewnienie specyficznych treści programowych dla zajęć specjalizacyjnych i zajęć powiązanych z procesem dyplomowania.

Treści umieszczane w kartach zajęć specjalizacyjnych: *nauczycielskiej z elementami neurodydaktyki* oraz *translatorsko-biznesowej*, prowadzonych na studiach pierwszego i drugiego stopnia są często identyczne, zarówno w odniesieniu do zajęć o różnych nazwach

na tym samym poziomie studiów, jak i dla zajęć na różnych poziomach. W przypadku pierwszej specjalizacji tendencję ilustrują zajęcia: *emisja głosu, nurty edukacji alternatywnej, zawód nauczyciela, praca z uczniem ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, czy praktyki zawodowe*. W przypadku specjalizacji *translatorsko-biznesowej*, zjawisko to widoczne jest m.in. w przypadku zajęć: *biznes plan, społeczna odpowiedzialność biznesu i zrównoważony rozwój (CSR i SD), wykład biznesowy, wprowadzenie do translatoryki, narzędzia w pracy tłumacza i tłumaczenie ustne*, jak i w przypadku zajęć *tłumaczenie tekstów i dokumentów specjalistycznych* w programie studiów pierwszego stopnia oraz *tłumaczenie dokumentów biznesowych* w programie studiów drugiego stopnia. Analogiczność treści występuje także w przypadku zajęć *wprowadzenie do pisanie pracy dyplomowej, praca dyplomowa i seminarium dyplomowe/magisterskie*. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022. Rezultaty tych działań będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

2. Niezapewnienie nakładu pracy studenta umożliwiającego osiągnięcie na studiach pierwszego stopnia poziomu B2 ESOKJ w ramach zajęć z dodatkowego języka obcego w zakresie języka hiszpańskiego.

Program studiów pierwszego stopnia przewiduje zajęcia z drugiego języka obcego, prowadzące do uzyskania poziomu biegłości B2 ESOKJ. Założenie to jest niemożliwe do realizacji w przypadku zajęć *język obcy – język hiszpański*, gdyż zgodnie z wytycznymi opartymi na ESOKJ (np. Cambridge Assessment English) nakład pracy wymagany, aby przejść od poziomu zero (założonego dla zajęć w sylabusie) do poziomu B2 to minimum 500 godzin całkowitego nakładu pracy, podczas gdy program studiów przewiduje tu maximum 240 godzin (8 ECTS). Jest to zatem o około 250 godzin mniej niż czas prognozowany we wspomnianych wytycznych ESOKJ, co oznacza, że przewidziany programem nakład pracy studenta nie pozwala na osiągnięcie wymaganego poziomu kompetencji w zakresie drugiego języka obcego w zakresie języka hiszpańskiego. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022. Rezultaty tych działań będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Niedostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii tych efektów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie zawsze są powiązane z odpowiednią kategorią: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Na przykład, dla zajęć *język biznesu* aktywność na zajęciach służy do weryfikacji wszystkich wymienionych w sylabusie kompetencji społecznych: K01: „respektuje przyjęte zasady funkcjonowania firmy, jest wrażliwy na relacje społeczne, równouprawnienie i dyskryminację”; K02 „posiada kompetencje organizacyjne umożliwiające określanie priorytetów i planowanie wykonania zadań”; K03: „posiada kompetencje społeczne i osobowe takie jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określenia własnych zainteresowań, krytycznego myślenia, w tym także samooceny, oraz rozwiązywania problemów pojawiających się w środowisku pracy”, K04: „dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi, społecznymi, interpersonalnymi, które

umożliwiają pracę w firmach oraz biurach tłumaczy”; K05: „posiada pogłębione kompetencje interkulturowe”. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022. Rezultaty tych działań będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

2. Niepełne dostosowanie rodzaju, formy oraz tematyki i metodyki prac etapowych do poziomu, profilu i efektów uczenia się.

Stosowane na kierunku prace etapowe nie są w pełni właściwe. Na przykład, prace dla zajęć *wykład filologiczny*, o bardzo prostej konstrukcji (zadania zamknięte typu „prawda – fałsz”), nie weryfikują skutecznie przewidzianych dla zajęć efektów uczenia się z zakresu umiejętności na 7 poziomie PRK. Podobnie, przewidziane dla zajęć *literatura współczesna* (studia drugiego stopnia) prace pisemne nie umożliwiają weryfikacji efektów uczenia się z zakresu wiedzy - W01: „Ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury współczesnej (po roku 1945) krajów niemieckiego obszaru językowego” i W02: „Ma pogłębioną wiedzę na temat interpretacji tekstów”, gdyż nie zawierają żadnych pytań weryfikujących nabytą wiedzę. Prace te to krótkie wypowiedzi pisemne dotyczące jednego tekstu literackiego, bazujące często na źródłach nieakademickich. Co więcej, tematyka prac etapowych nie zawsze zgodna jest z sylabusem, np. w ramach zajęć *PNJ – sprawności zintegrowane* (studia drugiego stopnia) prace etapowe weryfikują kompetencje tłumaczeniowe studentów, czego nie przewiduje karta zajęć. Uczelnia zadeklarowała wprowadzenie stosownych zmian w roku akademickim 2021/2022. Rezultaty tych działań będą jednak widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu

3. Niedostosowanie prac dyplomowych do właściwego poziomu PRK, ogólnoakademickiego profilu kształcenia i wymogów formalnych oraz niezapewnienie rzetelności i wiarygodności ocen prac dyplomowych.

Prace dyplomowe nie są, w większości przypadków, oparte na bazie teoretyczno-pojęciowej i metodologii. Nie posiadają sprecyzowanych celów, samodzielnie sformułowanych wniosków oraz odpowiedniej struktury. Prace dyplomowe nie potwierdzają przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych na studiach pierwszego stopnia, nie są także potwierdzeniem nabytych kompetencji badawczych na studiach drugiego stopnia, gdyż często bazują na wiedzy operacyjnej i nienaukowych źródłach. Ponadto wiele prac nie spełnia wymogów formalnych, gdyż nie zostały one przygotowane i zredagowane zgodnie z wymaganiami stawianymi tego typu tekstom i w konsekwencji nie powinny być zostać zaakceptowane przez opiekuna. W ramach podjętych działań naprawczych Uczelnia opracowała nowe zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku filologia obca, które mają na celu wyeliminowanie wskazanych nieprawidłowości. Podjęte działania wyznaczają prawidłowy wektor rozwoju kierunku studiów, lecz ich rezultaty będą widoczne najwcześniej po upływie dwóch lat, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Na kierunku nie w pełni funkcjonuje przyjęty w Uczelni system zapewnienia jakości kształcenia.

Uczelnia posiada system zapewnienia jakości kształcenia, który na kierunku filologia obca nie został w pełni wdrożony, a opracowane procedury nie są w pełni skuteczne, m.in. w odniesieniu do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, sformułowania efektów uczenia się, określenia treści programowych lub weryfikacji efektów uczenia się. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o podjętych działaniach naprawczych, które w większości przypadków mają jednak charakter deklaracyjny i punktowy, niepoparty powiązaną dokumentacją, zarówno na poziomie formalnym, jak i merytorycznym, która wykazałaby potencjalną skuteczność zaplanowanych działań, co uzasadnia podtrzymanie zarzutu

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1

1. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, które stanowią jego teoretyczne podstawy.
2. Dostosowanie efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia do określonego dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji stopnia zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
3. Uwzględnienie charakterystyki P7S_UW, właściwej dla profilu ogólnoakademickiego, w katalogu efektów kierunkowych na studiach drugiego stopnia.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 2

1. Zapewnienie specyficznych treści programowych dla zajęć specjalizacyjnych i zajęć powiązanych z procesem dyplomowania.
2. Zwiększenie nakładu pracy studenta, mierzonego liczbą punktów ECTS, w sposób umożliwiający osiągnięcie na studiach pierwszego stopnia poziomu B2 ESOKJ w ramach zajęć z dodatkowego języka obcego w zakresie języka hiszpańskiego.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 3

1. Dostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii tych efektów.
2. Pełne dostosowanie rodzaju, formy oraz tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych oraz etapowych do poziomu, profilu i efektów uczenia się.
3. Dostosowanie prac dyplomowych do właściwego poziomu PRK, ogólnoakademickiego profilu kształcenia i wymogów formalnych oraz zapewnienie rzetelności i wiarygodności ich ocen.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 10

1. Wdrożenie systematycznej kompleksowej oceny koncepcji kształcenia i programu studiów opartej o miarodajne źródła informacji i narzędzia oceny oraz podjęcie systemowych rozwiązań zapewniających trwałość i skuteczność przyjętych działań naprawczych.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu, powtórne postępowanie oceniające kierunku filologia obca na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2023/2024.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Przewodniczącego

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu 10.11.2021 r.

Maria Próchnicka

